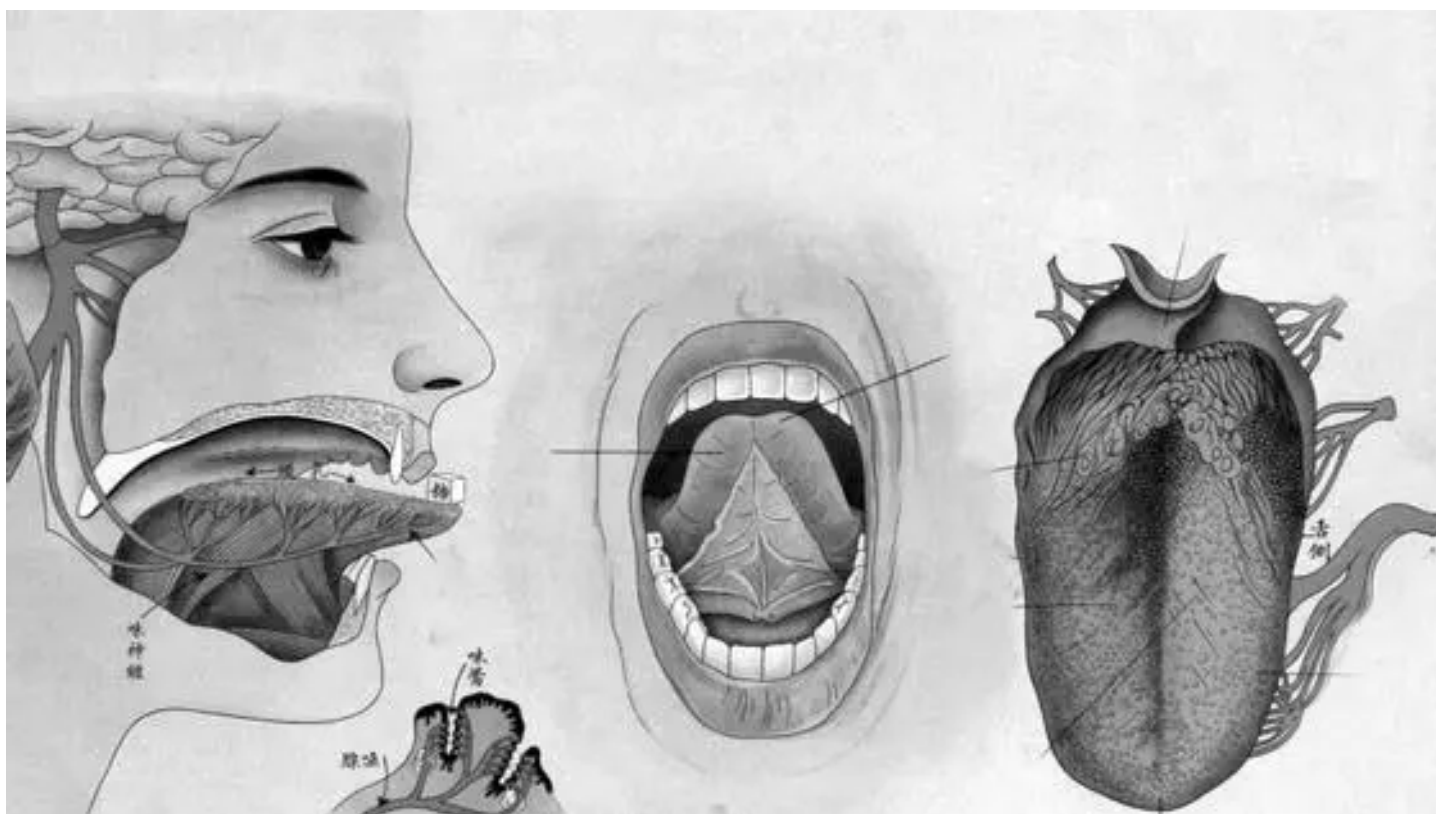

OPINIÓ

El Consell d'Europa i el català

Leer en castellano

Poster mèdic sobre el funcionament d'una llengua. GETTY

Joan Ridao 02/10/2024

SEGUEIX-ME

🕒 4 min

2 🗨️

🔖

🔗

📄

El recent informe del comitè d'experts de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELRM), del Consell d'Europa, és, com indica la seva mateixa rúbrica, un informe de situació elaborat per un comitè d'especialistes i encara no una recomanació als estats per part del Comitè de Ministres. No obstant això, és molt rellevant perquè, per exemple, mostra la seva “preocupació” per les sentències judicials que imposen el 25% de l'ensenyament en castellà, per contravenir l'article 8 de la Carta, o avisa dels reiterats incompliments d'Espanya a l'hora de no modificar la legislació per fer efectiu el dret dels parlants d'altres llengües distintes del castellà en l'àmbit de la justícia.

Inscriu-te a la newsletter Pensem

Les opinions que et fan pensar, t'agradin o no

INSCRIU-T'HI

La Carta és un text elaborat al si del Consell d'Europa i d'adopció voluntària per part dels estats membres. Dels 46 que l'integren, 25 l'han ratificada i la resta no, per distintes raons: en alguns casos de caràcter polític, com Bèlgica, on hi ha un delicat equilibri entre el francès i el flamenc, però també perquè existeix una minoria germanòfona; o els països bàltics, on subsisteixen algunes minories russòfones que els incomoden. També hi ha alguns supòsits que s'expliquen per la nul·la sensibilitat amb el plurilingüisme (França) o d'altres en què aquest problema és inexistent (Portugal). Cap estat no adherit

expressament no hi està vinculat pel fet de formar part del Consell, ni les seves pràctiques poden considerar-se com a un incompliment de les obligacions que deriven de la seva pertinença a aquesta organització.

L'encomiable grau de compromís espanyol amb la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries no s'ha vist mai reflectit a la pràctica

Espanya va decidir ratificar la Carta el 2001. Es va prendre el seu temps, però. Aquest, que és el principal instrument internacional de protecció de les llengües minoritàries, sense desmerèixer la Convenció de la Unesco sobre el Patrimoni Mundial, Cultural i Natural (1972) o la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2003), es va aprovar un llunyà 1992. Sigui com sigui, des d'aquell moment el Regne d'Espanya està obligat a aplicar les mesures que s'hi preveuen, tot i que cada estat pot decidir el grau de protecció que vol donar a les llengües minoritàries i regionals (per emprar els mateixos termes de la Carta). No tots els estats han optat per un nivell màxim de protecció, cosa que sí que ha fet Espanya, s'ha de dir. Precisament, aquests dies que ha transcendit l'informe dels experts no han faltat laments per aquest fet per part de la dreta mediàtica, queixosa que al seu dia no s'haguessin ponderat prou els desavantatges de ratificar la Carta, i fins i tot hi ha qui demana denunciar-la o ratificar-la de nou amb un nivell d'exigència menor, al mateix nivell de les

exigències del model lingüístic constitucional espanyol, essencialment monolingüe.

+ "Informe contra mentides lingüístiques", per Sebastià Alzamora

Ara bé, aquest encomiable grau de compromís espanyol no s'ha vist mai reflectit a la pràctica. La salvaguarda del plurilingüisme s'ha materialitzat a través de disposicions estatutàries o de mesures de desenvolupament autonòmic com la llei basca 10/1982 bàsica de normalització de l'ús de l'euskera, la llei gallega 3/1983 de normalització lingüística o la llei catalana 1/1998 de política lingüística, entre d'altres. Prova d'això és que el mateix govern espanyol s'ha remès al que han fet les comunitats autònomes plurilingües en tots els sis cicles de control de compliment de les recomanacions del Comitè de Ministres. Així ho van posar en relleu les conclusions del fòrum de debat sobre la Carta promogut pel Consello da Cultura Galega, a Santiago de Compostel·la el 2017.

"Catalans com jo", l'article de Josep M. Muñoz

Els informes insisteixen des de fa anys que Espanya ha de permetre que l'interessat en un procediment judicial pugui optar per qualsevol de les llengües oficials, la qual cosa implicaria que qui presentés una demanda pogués exercir el seu dret d'opció, però també que la justícia espanyola fes els deures

quant al seu deure de disponibilitat lingüística, en un estat en el qual no només es parla el castellà, que és la llengua que imposa la Llei Orgànica del Poder Judicial (art. 231) quan una sola de les parts al·lega indefensió. El Comitè, a més, també ha recomanat que hi hagi una proporció adequada del personal judicial que tingui un domini suficient de les llengües que es parlen al seu territori.

Els informes insisteixen des de fa anys que Espanya ha de permetre que l'interessat en un procediment judicial pugui optar per qualsevol de les llengües oficials

En matèria educativa, el nivell màxim de protecció fa que s'hagi de garantir l'educació, tant preescolar com primària i secundària, en la llengua dita minoritària. Per al comitè d'experts només una educació amb aquesta llengua com a vehicular pot garantir la plena normalització lingüística. Una altra cosa és que, com ja van deixar clar anteriors informes, la Carta també garanteix que la llengua minoritària no s'imposi a qui no ho desitja, la qual cosa en el nostre model de conjunció lingüística ja es fa preveient l'atenció individualitzada. Veurem, és clar què hi diu el Comitè de Ministres, però de moment es tracta d'un parer molt qualificat que valida un cop més l'opció que fa el model lingüístic educatiu català de no atorgar un dret d'elecció de llengua a les famílies, sinó d'establir un sistema únic en què totes les llengües oficials ho són també d'aprenentatge.

Joan Ridaó és professor de dret constitucional (UB) i lletrat del Parlament